

In het vorige nummer van LANDSCHAP schreef Johan Bouma over transdisciplinariteit. Wetenschapsbeoefening, waarin wordt samengewerkt met stakeholders, wordt volgens hem steeds belangrijker. Een mooi voorbeeld van transdisciplinair onderzoek is het onderzoek dat de Wetenschapswinkel van Wageningen UR uitvoert. Dat onderzoek staat in dit nummer centraal.

Samenwerking met stakeholders (of klanten zoals ze bij de Wetenschapswinkel heten) in transdisciplinair onderzoek gaat veel verder dan het aanvaarden van een opdracht en het presenteren van de resultaten. Het gaat om co-creatie van kennis, waarin de klanten ook kennis inbrengen en samen nieuwe kennis ontwikkeld wordt. Bij landschapsonderzoek gaat het dan vaak om streek- of plaatsgebonden en waardegeladen kennis. Die kennis moet in verband gebracht worden met de lokale situatie van de stakeholders, moet zoals het heet gecontextualiseerd worden. De onderkenning van waarden in kennis is niet altijd eenvoudig en kan ook voor de betrokken klanten confronterend zijn. Door de samenwerking met vaak meerdere stakeholders ontstaan complexe machtsrelaties waarin de positie van de onderzoeker en de relevantie van zijn onderzoek niet altijd duidelijk zijn. Theorie, methoden en resultaten kunnen gestuurd en gebruikt worden op een manier die kan botsen met de eigen standaarden van de onderzoeker. Geen gemakkelijke wetenschap dus.

Deze praktijk is niet uniek voor het werk van wetenschapswinkels, maar komt ook voor bij het toegepaste landschaps- en landbouwkundige onderzoek. In het werk van wetenschapswinkels komen eerder genoemde problemen echter vaak wel heel intensief aan bod en daardoor kunnen ze een laboratoriumfunctie voor transdisciplinair onderzoek vervullen. In dit nummer reflecteren onderzoekers op hun ervaringen met het onderzoek van de Wetenschapswinkel Wageningen UR om zo een bijdrage te kunnen leveren aan het debat over dergelijk onderzoek. Een inleidend artikel introduceert het werk van de Wetenschapswinkel evenals de vier projecten die in de daaropvolgende artikelen worden geanalyseerd. Henny van der Windt plaatst in zijn bijdrage het wetenschapswinkelonderzoek in een bredere maatschappelijke en wetenschappelijke context en evalueert als buitenstaander de eerder beschreven projecten. Op Pad laat Jolanda van Hasselt, een van de opdrachtgevers van het Zundert-project, aan het woord over haar ervaringen.

Dit themanummer van LANDSCHAP is gefinancierd door de Wetenschapswinkel Wageningen UR. De gelegenheidsredactie bestond uit Martijn Duineveld, Roel During en Gerard Straver, verbonden aan de Wetenschapswinkel Wageningen UR, en Raoul Beunen, Joke Luttik, en Jos Dekker van de redactie van LANDSCHAP.

JOS DEKKER, HOOFDREDACTEUR